

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2013. évi december hó 9. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

Az adóbevételt különösen nagymértékben csökkentő, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2013. évi június hó 12. napján kihirdetett 21.B.698/2011/65. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A I. r. és II. r. vádlottak terhére megállapított bűncselekményeket bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) pont),

2 rb. költségvetési csalás büntettének (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont és (3) bekezdés a) pont),

4 rb. költségvetési csalás büntettének (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés a) pont) és

14 rb. hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk.345.§), melyből 5 rb. folytatólagosan elkövetett,

A IV. r. vádlott terhére megállapított bűncselekményeket költségvetési csalás büntettének (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont) és 2 rb. hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk.345.§), melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett,

A V. r. r. vádlott terhére megállapított bűncselekményeket költségvetési csalás büntettének (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont) és hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk.345.§),

VII. r. vádlott terhére megállapított bűncselekményeket költségvetési csalás büntettének (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) pont) és 3 rb. hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk.345.§), melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett,

A IX. r. vádlott terhére megállapított bűncselekményeket költségvetési csalás büntettének (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont) és

folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk.345.§), melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett minősíti.

I. r., II. r. és VII. r. vádlottak legkorábban a velük szemben kiszabott börtönbüntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

IV. r., V. r. és IX. r. vádlottak a felfüggesztett szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetén legkorábban a velük szemben kiszabott börtönbüntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 9000 (kielencezer) forint, I.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével I. r. és II. rendű II. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki 2 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (4) bekezdés), 6 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetében, melyből 4 rb. folytatólagos (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés), 3 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetében, melyből 1 rb. folytatólagos (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés) és 12 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat hamisítás vétségében, melyből 7 rb. folytatólagos (Btk. 276. §). Az I. és II. r. vádlottakat az ellenük 1 rb. bűnsegédként folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés) és 3 rb. bűnsegédként elkövetett, melyből 1 rb. folytatólagos adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés) vádjá alól felmentette.

III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés), 1 rb. adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés) és 2 rb. magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §). A III. r. vádlottat az ellene 1 rb. adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette.

IV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. adócsalás büntetében, melyből 1 rb. folytatólagos (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés), és 2 rb. magánokirat-hamisítás vétségében, melyből 1 rb. folytatólagos (Btk. 276. §), a IV. r. vádlottat az ellene 1 rb. adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés) vádjá alól felmentette.

V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés) és 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §).

VI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés), 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés) és 2 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §). A VI. r. vádlottat az ellene 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés miatt emelt vád alól felmentette.

VII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (4) bekezdés) és 2 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat hamisítás vétségében (Btk. 276. §). A VII. r. vádlottat az ellene 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette.

VIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés) és 2 rb. magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §).

IX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés) és 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §).

E bűncselekmények miatt I. r. vádlottat halmazati büntetésül 4 év 6 hónap börtönre, mellékbüntetésül 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Elrendelte vele szemben a Debreceni Városi Bíróság 77.B.2411/2006/17. számú ítéletével kiszabott 1 év 4 hónap börtönbüntetés és a Berettyóújfalui Városi Bíróság 1.B.539/2005/12. számú ítéletével kiszabott 10 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtását.

II. r. és VII. r. vádlottakat halmazati büntetésül 3 év 8 hónap börtönre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

IV. r. és IX. r. vádlottakat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönre ítélte, melynek végrehajtását mindkét vádlott vonatkozásában 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

V. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.

III. r. vádlottat 540 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, az 1 napi tétel összegét 300 forintban állapítva meg. VI. r. vádlottat 520 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, az egy napi tétel összegét 500 forintban állapítva meg. VIII. r. vádlottat 500 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, az egy napi tétel összegét 400 forintban állapította meg. A III. r. vádlott esetében 162 000 forint, VI. r. vádlott esetében 260 000 forint, VIII. r. vádlott esetében 200 000 forint végösszegű pénzbüntetések szabadságvesztésre való átváltoztatásáról rendelkezett a meg nem fizetésük esetén.

I. r. vádlottra nézve 4 000 000 forint, III. r. vádlott esetében 2 012 726 forint, V. r. vádlott tekintetében 4 402 414 forint, IX. r. vádlott vonatkozásában pedig 8 389 366 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el. Rendelkezett az eljárás során keletkezett bűnügyi költségről.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész. r., II. r. és VII. r. vádlottak tekintetében a cselekmény téves minősítése miatt, VI. r. vádlott esetében cselekményének téves minősítése, és büntetése súlyosítása érdekében, III. r. és VIII. r. vádlottak vonatkozásában pedig büntetésük súlyosítása végett jelentett be terhükre fellebbezést.

I. r., valamint II. r. vádlottak és védőik elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, III. r. vádlott védője enyhítés, IV. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, harmadsorban hatályon kívül helyezés, V. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, VI. r. vádlott védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, harmadsorban hatályon kívül helyezés, VII. r. vádlott és védője

felmentés, VIII. r. vádlott védője bizonyítottság hiányos felmentés, IX. r. vádlott védője felmentés végett éltek jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.299/2013/4-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. Indítványozta, hogy az ítélet tábla a vádlottakkal szemben megállapított adócsalási cselekményeket az elbíráláskor hatályos büntető törvénykönyv alapján költségvetési csalás büntetteként, a magánokirat-hamisítási cselekményeket pedig hamis magánokirat felhasználása vétségeként minősítse, III. r., VI. r. és VIII. r. vádlottak tekintetében a pénzbüntetés egy napi tételének összegét a törvényi minimumban, 1 000 forintban állapítsa meg.

A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Be. 361. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész, I. r., II. r., III. r., IV. r., VI. r., VII. r. és IX. r. vádlottak nem vettek részt.

A másodfokú nyilvános ülésen az I., II., III. és VI. r. vádlottak védői az e vádlottakkal szemben kiszabott büntetés enyhítését kérték.

A IV. r. vádlott védője részbeni felmentést és enyhítést indítványozott.

Az V. r. vádlott védője elsődlegesen védence felmentésére, másodlagosan az első fokon alkalmazott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés helyett pénzbüntetés kiszabására tett indítványt.

A VII., VIII. és IX. r. vádlottak védői az általuk képviselt vádlottak felmentését kérték.

V. r. és VIII. r. vádlottak az utolsó szó jogán tett felszólalásukban ártatlanságukról nyilatkoztak, és felmentés iránti kérelmet terjesztettek elő.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírálta. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta. Nem észlelt a Be. 373. § (1) bekezdés II. pontjában felsorolt olyan (un. abszolút) eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, de e paragrafusban fel nem sorolt egyéb, az ítélet megalapozottságát, és az eljárás törvényességét befolyásoló egyéb (Be. 375. § (1) bekezdés) eljárási szabálysértés sem valósult meg.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve helyes és hiánytalan, megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében, a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A tényállás akkor megalapozott, ha a bíróság a törvényes vád elbírálása során a perrendi szabályok szerint lefolytatott bizonyítási eljárást követően a vád tárgyává tett eseményeket megalapozatlansági hibáktól mentesen állapítja meg. Ilyen megalapozatlansági hiba nem tartható fel az ügyben. Az elsőfokú bíróság ugyanis valamennyi lényeges tényre alapos bizonyítást folytatott. A nem vitásan ellentétes bizonyítási anyag alapján a büntetőjogi felelősség tekintetében lényeges tényeket

hiánymentesen, az iratok tartalmának megfelelően rögzítette s nem vétett hibát akkor sem, amikor a közvetett bizonyítás szabályait szem előtt tartva egyes kétséget kizáróan bizonyított tényekből további tényekre vont következtetést.

A vádlottak javára az eltérő tényállás megállapítására irányuló védelmi fellebbezés lényegében a bizonyítékok értékelésén keresztül támadta a megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett, tekintettel arra is, hogy a tényállás helyessége esetén a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség (Be. 351-352. §).

Kiemeli az ítélőtábla, hogy a hatályos perjogi rendszerben ténybírósnak egyértelműen az elsőfokú bíróság minősül. A másodfokú bíróságnak ugyan viszonylag széleskörű revíziós lehetőségei vannak, azonban a tényállás tekintetében a reformáció szűkebb körű. A tényállás módosítására csak megalapozatlanság esetén van lehetőség. Eltérő tényállás megállapítására (a vádlott javára) szintén csak akkor van mód, ha az első fokú ítélet megalapozatlansági hibában szenved. Minden más esetben, tehát ha az okszerűen mérlegelt tényállás megalapozott, a másodfokú bíróság nem mérlegelheti felül a bizonyítékokat, és nem változtathat az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényálláson.

Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából valamennyi lényeges bizonyítékot megvizsgált és azokat okszerűen, nagy gondossággal, a logikai szabályai szerint mérlegelte.

Helytállóan, a logika szabályainak megtartásával, gondolatmenetének ellenőrizhetőségével adott számot arról, hogy mely okok folytán, mely bizonyítékok alapján állapította meg azt, hogy I. r. és II. r. vádlottak egymás tevékenységéről tudva és egymást támogatva tényleges gazdasági tevékenység nélkül valótlan tartalmú toll eladásról szóló számlákat bocsátottak ki a III-IX. r. vádlottak által irányított cégek részére, mely cégek a számlákat könyvelésükbe beállítva adóbevétel csökkenést okoztak a költségvetésnek, ami nem térült meg.

Meggyőzően indokolta, hogy a tényállást miért I. r. és II. r. vádlottak tanúkénti, illetve először tett gyanúsítottai vallomásaira alapította, később változtatott vallomásukkal és a vádlott-társaik tagadó vallomásaival szemben.

Nem szabad szem elől téveszteni, hogy nem kizárólag az I. és II. r. vádlottak vallomása, és nem egyedül a számlák fiktív volta körében értékelt bizonyítékok szolgáltak a bűncselekmények vádlottak által történt megvalósítása megállapításának alapjául, hanem mindezek a bizonyítékok együtt, egymást erősítve vezették az elsőfokú bíróságot a tényállás megállapításához.

Arra is rámutat az ítélőtábla, hogy az a tény, hogy a III-IX. r. vádlottak, illetve az általuk irányított cégek különböző magánszemélyektől vásároltak tollat számla nélkül és ezen hiányosság kiváltására vették át az I., II. r. vádlottaktól a hamis számlákat, nem teszi ezeket a hamis számlákat valódivá és felhasználhatóvá.

A törvényszék a megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, azonban az elbírálás idejére hatályba lépett 2012. évi C. törvényre figyelemmel vizsgálni kellett, hogy melyik jogszabályt kell alkalmazni. A Btk. 2. § (1) bekezdése szerint a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni. A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.

Az alkalmazandó büntető jogszabály kérdésében elsőként a büntetendőséget és annak feltételeit, majd az elkövető büntethetőségét, és annak feltételeit, végül az elkövetővel szemben kiszabható büntetés nagyságát, mértékét szükséges vizsgálni.

Az elbíráláskor hatályos új Btk. 396.§-ban költségvetési csalásként és törvényi egységként szabályozza a vádlottak cselekményeit, míg az elkövetéskor hatályos törvény a Btk. 310.§-ában adócsalásként szabályozta. Adócsalásnál adónemenként és járulék fajtanként, továbbá adó és járulék megállapítási időszakonként külön-külön rendbeli bűncselekményt kellett megállapítani.

Az ítélezési gyakorlat egységes volt abban is, hogy az ugyanazon adónemre több adó megállapítási időszakon keresztül megvalósított elkövetési magatartások a folytatólagosság egységébe kerültek, és ez eredményezhette az adócsökkenések összegének egybefoglalását. Ezen törvényi követelményeknek, és az azok alapján az elkövetéskori büntető jogszabály alapján kialakult bírói gyakorlatnak a törvényszék ítélete is maradéktalanul megfelel.

Az elbíráláskori büntető jogszabály további változása, hogy a bűncselekmény minősítését meghatározó értékhatárok lényegesen módosultak.

Az elkövetéskori Btk. 138/A. § alapján az érték, a kár, a vagyoni hátrány, valamint az adóbevétel csökkenése kisebb, ha húszezer forintot meghalad, de kétszázezer forintot nem halad meg, nagyobb, ha kétszázezer forintot meghalad, de kétmillió forintot nem halad meg, jelentős, ha kétmillió forintot meghalad, de ötvenmillió forintot nem halad meg, különösen nagy, ha ötvenmillió forintot meghalad, de ötszáz millió forintot nem halad meg, ötszázmillió forint felett különösen jelentős.

A másodfokú elbírálás időpontjában már hatályba lépett a 2012. évi C. törvény (új Btk.) 459.§ (6) bekezdése szerint az érték, a kár, valamint a vagyoni hátrány

- a) ötvenezer-egy és ötszázezer forint között kisebb,
- b) ötszázezer-egy és ötmillió forint között nagyobb,
- c) ötmillió-egy és ötvenmillió forint között jelentős,
- d) ötvenmillió-egy és ötszázmillió forint között különösen nagy,
- e) ötszázmillió forint felett különösen jelentős.

Az új Btk. 396. § (1) bekezdése rendelkezik a költségvetési csalásról. E szerint aki

a) költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tényt elhallgatja, és ezzel egy vagy több költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a költségvetési csalás nagyobb vagyoni hátrányt okoz.
(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha
a) a költségvetési csalás jelentős vagyoni hátrányt okoz.
(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha
a) a költségvetési csalás különösen nagy vagyoni hátrányt okoz.
(5) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha
a) a költségvetési csalás különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz.

Az elbíráláskor hatályos törvény a törvényi egybefoglalás okán, és az értékhatár változások miatt, még a kötelező középértékes bünteteskiszabási szabály mellett is egyértelműen enyhébb elbírálást tesz lehetővé I. r., II. r., IV. r., V. r., VII. r. és IX. r. vádlottak esetében, akiknek a cselekményei a következők szerint minősülnek:

A I. r. és II. r. vádlottak: bűnsegédként elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) pont)
- VII. r. vádlott Kereskedelmi- és Szolgáltató Bt. vonatkozásában megvalósított cselekmény,
2 rb. jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont és (3) bekezdés a) pont) - IV. r. vádlott, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. vonatkozásában, és IX. r. vádlott egyéni vállalkozó vonatkozásában megvalósított cselekmény,
4 rb. költségvetési csalás büntette (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés a) pont) III. r. vádlott, Bt., V. r. vádlott, Kereskedelmi- és Szolgáltató Bt., VI. r. vádlott, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. és VIII. r. vádlott, . vonatkozásában megvalósított cselekmények és
14 rb. hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk.345.§), melyből 5 rb. folytatólagosan elkövetett.

IV. r. vádlott:
jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont) és
2 rb. hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk.345.§), melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett.

V. r. r. vádlott:
költségvetési csalás büntette (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont) és hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk.345.§).

VII. r. vádlott:
különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) pont) és
3 rb. hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk.345.§), melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett

IX. r. vádlott:

jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette (Btk.396.§ (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont) és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége (Btk.345.§), melyből 1 rb. folytatólagosan elkövetett.

A magánokiratokkal kapcsolatos cselekmények a 2012. évi C. törvény 345. §-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználása vétségének minősülnek. Azon vádlottak, akik az adóhatósághoz benyújtották a számlákat, a hamis magánokiratokat közvetlenül felhasználták, így azok tettesként, míg az azokat kiállító vádlottak bűnsegédként felelnek.

A fellebbviteli főügyészség III. r., VI. r. és VIII. r. vádlottak esetében is az elbíráláskori Btk. alkalmazását indítványozta. Álláspontja szerint nem hagyható figyelmen kívül, hogy az I. és a II. r. vádlottak valamennyi, a költségvetést érintő cselekményeiket bűnsegédként követték el. A részes felelősségének terjedelmét mindig a tettesi cselekmény, annak büntetendősége és minősítése határozza be. Tekintettel arra, hogy I. és II. r. vádlottak esetében a Btk. 2. §-ával kapcsolatban a két törvény kombinatív alkalmazása kizárt, ezért valamennyi vádlott esetében az elbíráláskori Btk. alkalmazásának van helye.

Az ítéletábra ettől eltérő részben eltérő álláspontra helyezkedett. Ugyanazon terhelt azonos alkalommal elbíralt bűncselekményei esetében az elkövetéskor és elbíráláskor hatályos büntető anyagi jogi rendelkezések kombinatív alkalmazása kizárt a következetes bírói gyakorlat szerint. Minden olyan esetben, amikor állást kell foglalni arról, hogy melyik büntető jogszabály az enyhébb, a konkrét magatartást a maga teljességében el kell bíráltni, és azt lehet enyhébbnek tekinteni, amelynek alkalmazása enyhébb elbíráláshoz vezet. Ennek során csak az eredményezheti a Btk. 2. §-ához fűződő elvek helyes érvényesülését, ha kizárólag azon szabályoknak tulajdonít a jogalkalmazó jelentőséget, melyek az elkövetővel szemben valóban alkalmazásra kerülnek.

A III., VI. és VIII. r. vádlottakkal szemben a pénzbüntetéstől eltérő büntetés kiszabására nincsen indok, ezért az ítéletábra arra a konklúzióra jutott, hogy jelenleg hatályban lévő Btk. rendelkezései rájuk nézve szigorúbbak, mint az elkövetéskori.

Az elkövetéskor hatályban volt Btk. 51. §-ának (2) bekezdése szerint a pénzbüntetés legkisebb mértéke 30, legnagyobb mértéke 540 napi tétel. Egy napi tétel összegét legalább 100, de legfeljebb 20 000 forintban kell meghatározni.

A 2012. évi C. törvény 50. §-a rendelkezik a pénzbüntetésről. A (3) bekezdés szerint a pénzbüntetés legkisebb mértéke 30, legnagyobb mértéke 540 napi tétel. Egy napi tétel összegét legalább 1 000, legfeljebb 500 000 forintban kell meghatározni. Ebből kitűnően az elbíráláskor hatályos büntető törvény alkalmazása következtében az említett vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetés egy napi tételének összegét minimálisan 1 000 forintra kellene súlyosítani, amint arra a fellebbviteli főügyészség indítványt is tett. Az ítéletábra álláspontja szerint mindenképpen a Btk. 2. §-ának szellemével, és a fentebb már megfogalmazott, az alkalmazandó büntető törvény kiválasztására vonatkozó irányvonalakkal ellentétes lenne egy ilyen eredményű határozathozatal. Az ítéletábra ezért a vádlottak esetében az elkövetéskori Btk. alkalmazását helyesnek találta és velük kapcsolatban nem eszközölt változtatást az elsőfokú bíróság ítéletén.

A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket maradéktalanul feltárta, és azokat valamennyi vádlott esetében súlyuknak megfelelően értékelte. Az egyes vádlottakkal szemben kiszabott büntetések az ítélet belső arányossága követelményének is megfelelnek. Ezért a büntetés enyhítésére egyik vádlott esetében sem talált indokot az ítélőtábla.

I. r., II. r. és VII. r. vádlottak vonatkozásában helyesen ítélte meg, hogy csak a végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabásától várható a büntetési célok elérése. Helytálló az I. r. vádlott esetében a két megjelölt ítélettel kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés utólagos végrehajtásának elrendelése is. E büntetések utólagos végrehajtását szintén elrendelte a Debreceni Járásbíróság 53.B.527/2011/18. számú ítéletével, mely ítélet azonban jelenleg még nem emelkedett jogerőre.

Szintén helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a cselekményét két börtönbüntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje alatt elkövető I. r. vádlottal szemben szabta ki a legsúlyosabb büntetést.

Az enyhítő körülményekre tekintettel nem kifogásolható a IV., V. és IX. r. vádlottak esetében a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése.

Szintén egyetértett az ítélőtábla azzal, hogy a III., VI. és VIII. r. vádlottak esetében a Btk. 87. §-ának alkalmazásával kiszabott pénzbüntetés is elegendő a büntetési célok eléréséhez. A kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát, és az egy napi tétel összegét is az e vádlottak által megvalósított cselekményekkel összhangban állónak találta.

Az elbíráláskori új Büntető Törvénykönyv alkalmazása folytán a szabadságvesztéssel ítélt vádlottak esetében az ítélőtábla rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges legkorábbi időpontjáról a Be. 258. § (2) bekezdésének e) pontja alapján, figyelemmel a Btk. 38. § (2) bekezdésének a) pontjára.

Helytállóan rendelkezett a törvényszék a pénzbüntetések meg nem fizetése esetére azok szabadságvesztésre való átváltoztatásáról, és a törvényi rendelkezéseknek megfelelően rendelt el az I., III., V. és IX. r. vádlottak vonatkozásában vagyonekobzást. A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezések is helyesek.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával - helytálló indokai alapján is - helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről, mely I. r. vádlott kirendelt védőjének díjából áll, a Be. 338. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Debrecen, 2013. december 9.

Dr. Elek Balázs sk. Dr. Gömöri Olivér sk.. Háger Tamás sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Záradék:

A Debreceni Törvényszék 21.B.698/2011/65. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett, és a felfüggesztett szabadságvesztés büntetések kivételével végrehajthatóvá vált.

D e b r e c e n , 2013. december 9.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő